

РЕШЕНИЕ

№ 61

гр. С., 21.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**СОФИЙСКИ ОКРЪЖЕН СЪД, II ВЪЗЗИВЕН ГРАЖДАНСКИ
СЪСТАВ**, в публично заседание на седми февруари през две хиляди двадесет
и четвърта година в следния състав:

Председател: Ирина Р. Славчева

Членове: Ивайло П. Гев
Лилия М. Руневска

при участието на секретаря Теодора Р. Вутева
като разгледа докладваното от Лилия М. Руневска Въззивно гражданско дело
№ 20231800500839 по описа за 2023 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по чл. 258 и сл. ГПК.

С решение № 173 от 13.10.2023 г. по гр. д. № 546/2022 г. РС – Б. е признал за незаконно и е отменил уволнението на Р. И. Г. от длъжността *шофьор, лек автомобил до 9 места, той и машинист на изкопно строителни машини*, извършено на основание чл. 328, ал. 1, т. 4 КТ с акт за прекратяване № БТГ-ЕБ/ЧР-изх.- 63 на ръководителя на СЗЕР - Б. на „Б.” ЕАД, възстановил е Р. И. Г. на заеманата преди уволнението длъжност и е осъдил „Б.” ЕАД да плати на Р. И. Г. обезщетение по чл. 225, ал. 1 КТ за оставане без работа поради уволнението в периода от 01.03.2022 г. до 28.08.2022 г. в размер на 811.56 лв., ведно с обезщетение за забава в размер на законната лихва върху сумата от датата на подаване на исковата молба - 28.03.2022 г., до окончателното плащане, като за разликата до пълния предявен размер от 13488 лв. на иска за плащане на обезщетение по чл. 225, ал. 1 КТ същият е отхвърлен поради извършено прихващане с насрещни вземания на „Б.” ЕАД за платени на ищеца обезщетение по чл. 220, ал. 1 КТ в размер на 2182.69 лв. и обезщетение по чл. 222, ал. 2 КТ вр. чл. 53, ал. 1 от КТД за 2022 г. в размер на 10493.75 лв. С решенето са присъдени и разноски на страните съобразно изхода на делото, както и разноски в полза на РС – Б..

Така постановеното решение е обжалвано от ответника в първоинстанционното производство с оплаквания за неправилност, като се иска отмяната му и постановяване на друго решение, с което исковете бъдат отхвърлени.

Ищецът в първоинстанционното производство е оспорил жалбата и е изложил подробни съображения за правилност на решението, като иска решението да бъде потвърдено.

След преценка на доказателствата по делото и доводите на страните настоящият въззивен състав намира следното от фактическа и правна страна:

Предявени са искове с правно основание чл. 344, ал. 1, т. 1, т. 2 и т. 3 КТ и чл. 225, ал. 1 КТ.

Ищецът основава исковите си на следните фактически и правни твърдения /като въззивният съд обсъжда само поддържаните такива във въззивното производство/: Намирал се в трудово правоотношение с ответника от 2012 г., като заемал длъжността *шофьор, лек автомобил до 9 места, той и машинист на изкопно строителни машини* с място на работа СЗЕР - Б.. Съгласно допълнително споразумение от 04.01.2022 г. основното му месечно трудово възнаграждение възлизало на 1748 лв. Трудовото правоотношение било прекратено с акт за прекратяване № БТГ-ЕБ/ЧР-изх.-63 на ръководителя СЗЕР - Б. с посочено основание чл. 328, ал. 1, т. 4 КТ г. поради спиране на работата за повече от 15 дни на основание заповеди № БТГ-92-04-30/03.02.2022 г. и № БТГ-92-04- 39/17.02.2022 г. Уволнението било незаконно поради това, че: заповедта за прекратяване на трудовото правоотношение била немотивирана – не било изрично посочено тези повече от 15 работни дни, касаещи спиране на работата, за кой период от време се отнасят; не било налице основанието по чл. 328, ал. 1, т. 4 КТ, тъй като транспортната дейност на отдела продължила да се осъществява от оставените на работа шофьори, но в намален обем, което сочело на фактическо намаляване на обема на работата на това звено на предприятието, но не и спиране на цялата транспортна дейност на звеното по смисъла на чл. 328, ал. 1, т. 4 КТ, поради което в случая било налице т. нар. подмяна на уволнението, целящо да се заобиколи предварителната закрила по чл. 333 КТ, с която се ползвал ищеца предвид здравословното му състояние, установено с ЕР на ТЕЛК, с което бил нарушен и чл. 8, ал. 1 КТ – изискването за добросъвестно упражняване на трудовите права и задължения.

Ответникът оспорва исковите и излага следните фактически и правни твърдения /като въззивният съд обсъжда само поддържаните такива във въззивното производство/: Актът за прекратяване бил мотивиран и работодателят не бил действал целенасочено към спиране на работа само на ищеца с цел заобикаляне на закона или злоупотреба с право. С решение по т. 1.1 от протокол от проведено заседание на 31.01.2022 г. на оперативния щаб за превенция, контрол и недопускане на разпространението на коронавирус 2019-nCov, създаден в „Б.” ЕАД единодушно било взето решение, считано от 01.02.2022 г., временно да се спре работа и да се преустанови дейността на служители от различни регионални звена на „Б.” ЕАД, в т. ч. и на 11 служители от РЗ СЗЕР - Б., с което била спряна дейността на 36 служители от различни регионални звена, изпълняващи различни трудови задължения. На основание цитираното решение била издадена заповед № БТГ 92-04-30/31.01.2022 г., с която била спряна работата и преустановена дейността на 36 служители, а с последващи решения и заповеди продължено спирането на дейността на множество служители, вкл. след

прекръпяване на трудовото правоотношение с ищеца. Възможност за спиране на работата на отделни работници или служители давал новият чл. 120в, ал. 1 КТ. Към датата на прекръпяване на трудовото правоотношение с ищеца – считано от 01.03.2022 г., били изминали повече от 15 работни дни, през които работата била спряна, а през същия период на същото основание били прекратени трудовите правоотношения и с повечето от служителите, посочени в издадените заповеди. С издадените заповеди изцяло била спряна работата и преустановена дейността за длъжността, заемана от ищеца, като същият преминал в престой и на основание чл. 267а КТ по време на престоя получавал брутно си трудово възнаграждение. Трудовите задължения на ищеца било невъзможно да се изпълняват от разстояние /дистанционно/, а работата от разстояние за ищеца означавала във всички случаи спиране на работа. След получено в дружеството ЕР на ТЕЛК № 0382 от 030/15.04.2021 г. и предвид посочените противопоказани условия на труд и след предоставено писмено становище от СТМ „А.“ ЕООД дейността на ищеца била спряна от 2021 г. по отношение на управление на изкопно-строителни машини, същият не управлявал такива и нямал зачислени такива, в т. ч. нямало издавани заповеди за извършване на дейности с такива машини, а му били зачислени на основание заповед № БТГ 92-06-25/19.08.2021 г. на изпълнителния директор на „Б.“ ЕАД три автомобила - УАЗ с ДКН С 6079 РС, УАЗ с ДКН СА 4770 АН и Форд с ДКН С 1200 ВА, като УАЗ с ДКН С 6079 РС ищецът не бил управлявал от 01.02.2019 г., УАЗ с ДКН СА 4770 АН не бил управляван от ищеца от 01.01.2021 г., а Форд с ДКН С 1200 ВА не бил управляван от ищеца от 01.04.2020 г.

Доказателствата са подробно обсъдени в първоинстанционното решение, поради което не следва да се обсъждат и в настоящото.

Въззивната жалба срещу решението е процесуално допустима, а разгледана по същество – неоснователна, съответно решението следва да бъде потвърдено по следните съображения:

Изводите на първоинстанционния съд са правилни, направени при надлежна съвкупна преценка на доказателствата по делото и доводите на страните и съобразени с правилата на материалния и процесуалния закон и със съдебната практика. Тези изводи се споделят от настоящата инстанция, съответно на основание чл. 272 ГПК въззивният съд препраща към мотивите на първоинстанционното решение. С оглед поддържаните от страните доводи във въззивното производство следва да се изложи следното:

На първо място е правилен изводът за немотивираност на заповедта за прекръпяване на трудовото правоотношение. Посоченото в нея основание е чл. 328, ал. 1, т. 4 КТ - спиране на работа за повече от 15 дни на основание заповеди № БТГ-92-04-30/03.02.2022 г. и № БТГ-92-04-39/17.02.2022 г. С тези заповеди е обявено спиране на работата на отделни работници и служители по смисъла на чл. 120в КТ за периодите съответно от 01.02.2022 г. и от 18.02.2022 г. Нито се твърди от ответника обаче, нито се установява по делото, тези заповеди да са връчени на ищеца или същият да е бил запознат със съдържанието им по някакъв начин. Мотивирането на заповедта за уволнение да се основава на препращането

към друг акт на работодателя безспорно е допустимо, но само в случай, че този акт, към който препраща заповедта, е бил връчен на работника или служителя преди прекратяване на трудовото правоотношение и той е бил запознат със съдържанието му. В този смисъл е налице константна съдебна практика /цитирана от въззиваемия/, която настоящият въззивен състав споделя.

Освен това основанието по чл. 120в КТ за спиране на работата на отделни работници и служители не е посочено в заповедта, а е следвало да бъде посочено за надлежното й мотивиране. Следва да се отчете в тази връзка, че положението при преустановяване работата само на определен работник или служител по чл. 120в, ал. 1 КТ е по-различна хипотеза от тази на спирането на работата по чл. 328, ал. 1, т. 4 КТ, защото в тази хипотеза обективно дейността, която осъществява този работник или служител е възможно да не е спряна дори в обособена част от предприятието, а да се изпълнява от другите работници или служители, заемащи същата длъжност, да е поета от лица, заемащи други длъжности и др. /вж. в този см. цитираното и от въззиваемия решение № 109 от 07.07.2022 г. по гр. д. № 2271/2021 г. на ВКС/. Съответно на възможността на работодателя да прекрати правоотношението по този привилегирован състав на основанието по чл. 328, ал. 1, т. 4 КТ съответства правото на работника или служителя да бъде ясно и конкретно информиран от заповедта за уволнение, че трудовото му правоотношение е прекратено при прилагане на чл. 120в КТ. Немотивираността на заповедта за уволнение произтича и от липсата на изрично посочване в нея тези повече от 15 работни дни, през които работата е спряла, за кой конкретен период от време се отнасят, като и това изискване е особено важно при прекратяване на трудовото правоотношение при прилагане на чл. 120в КТ, съгласно който е допустимо отделният работник да бъде поставен в състояние на престой при условия и срокове, различни от останалите работници или служители. В тази връзка е основателно изложеното от въззиваемия, че работодателят не само не е посочил в заповедта за уволнение за кой конкретен период от време се отнася спирането на работата, но и едва в последното съдебно заседание по делото пред първоинстанционния съд е заявил, че 15-те дни на спиране на работа са в периода от 01.02.2022 г. до 28.02.2022 г. и спирането е продължило и след уволнението на ищеца, с което обаче не може да се санира порока на заповедта за уволнение, изразяващ се в ненадлежно мотивиране на същата /вж. в този см. цитираното и от въззиваемия решение № 347 от 07.10.1997 г. по гр. д. № 307/1997 г. на ВКС/.

На второ място правилен е и изводът на първоинстанционния съд, основан на доказателствата по делото, че не се установява спирането на работата на ищеца да е продължило за повече от 15 работни дни в периода 01.02.2022 г. – 28.02.2022 г. От обсъдените от първоинстанционния съд доказателства се установява, че ищецът е бил в отпуск поради временна неработоспособност през част от този период, като за м. февруари 2022 г. е бил 13 дни в престой и 7 дни в отпуск поради временна нетрудоспособност. В тази връзка настоящият въззивен състав споделя и извода, че решение № 38/04.03.2015 г. по гр. дело № 3695/2014 г. на ВКС, постановено преди приемането на чл. 120в КТ /на което се позовава и въззивникът/, в което е прието, че в хипотезата на чл. 328, ал. 1, т. 4 КТ е без

значение дали работникът или служителят по същото време, през което е траело спирането на работата, не е можел да полага труд и поради друга причина, е неприложимо при уволнение на основание чл. 328, ал. 1, т. 4 вр. чл. 120в КТ. В тази връзка е налице и актуална съдебна практика, цитирана и от въззиваемия, която настоящият въззивен състав споделя.

Правилен е и изводът на първоинстанционния съд, основан на съвкупната преценка на доказателствата по делото, че не се установява престоят на работника действително да е обусловен от обявеното извънредно положение/епидемична обстановка. В тази връзка също е налице константна съдебна практика, цитирана и от въззиваемия, която настоящият въззивен състав споделя. Работата на ищеца, видно от приложената длъжностна характеристика, е свързана с поддържането и изправността на газопреносната мрежа - направа на изкопи и насипи за ремонт, полагане и реконструкция на подземни комуникации по ПРГ, преместване и подравняване на почви при направа на изкопи и насипи при ремонт, реконструкция и полагане на подземни комуникации по ПРГ, извършване на аварийно-възстановителна работа по ПГ и отклоненията към него, участие при отстраняване на повреди по изкопните и строителни машини и др. Видно е, че работата на ищеца е такава, че при изпълнението ѝ не се поставя в риск общественото здраве /няма пряк достъп и контакт с потребители и лица извън ремонтно-аварийния персонал/ и обявената извънредна обстановка не влияе върху обема на работата. Освен това /според твърденията и на самия ответник/ с оглед издаденото за ищеца ЕР № 0382 от 030/15.04.2021 г. с посочени противоположни условия на труд в решението и след представено становище на службата по трудова медицина трудовата дейност на ищеца е спряна реално още от 2021 г. И макар в отговора на ИМ да се твърди, че това е станало само по отношение на изкопно-строителни машини, от представената по делото справка относно заетостта на автомобилите, числящи се на ищеца, се установява, че същите не са управлявани от 01.01.2021 г. Т. е. спирането на работата на ищеца реално се дължи на здравословното му състояние, което не позволява да изпълнява по-голяма част от трудовите си функции поради противоположни условия на труд /като няма данни и не се твърди да е преместен на друга длъжност/ и е предшествало издаването на заповедите за престой.

Установява се освен това от доказателствата /свидетелските показания/, че останалите работници и служители в СЗЕР - Б., за които се отнасят заповедите за престой, са продължили да изпълняват трудовите си задължения, т. е. не са били в престой. Съответно правилен е и изводът, че със заповеди № БТГ-92-04-30/03.02.2022 г. и № БТГ-92-04-39/17.02.2022 г. изпълнителният директор на дружеството – ответник не е преустановил работата, възложена на ищеца, а е преустановил нейното изпълнение именно и само от ищеца, като това е в нарушение на чл. 8, ал. 1 КТ.

Установява се също от доказателствата по делото, че „Б.” ЕАД е отправило искане до РМКЕ - С. област от 21.01.2022 г. за експертно медицинско мнение с оглед прекратяване на трудовото правоотношение с ищеца поради съкращаване на щата, представено е и писмо на РЗИ - С. област от 24.02.2022 г. до директора на “Б.” ЕАД, СЗЕР - Б. с приложено ЕР на ТЕЛК № 40/10.02.2022 г., в което е посочено, че освидетелстването е по повод запитване от

работодател, посочено е също, че лицето се ползва със закрила по чл. 333 КТ. Горните факти сочат, че прекратяването на трудовото правоотношение с ищеца на посоченото основание цели заобикаляне на изискванията, свързани с предварителната закрила при уволнение, с която се ползва ищецът.

С оглед изхода на делото на въззивника не следва да се присъждат разноски.

На въззиваемия следва да се присъдят претендираните за въззивното производство разноски, които съобразно представения списък по чл. 80 ГПК и доказателствата по делото за реално сторени разноски са в размер на 1000 лв. за адвокатско възнаграждение. Възражението на въззивника за прекомерност на платеното адвокатско възнаграждение е неоснователно. От една страна платеното възнаграждение не е прекомерно, тъй като не превишава значително минималния размер на същото, определено по реда на чл. 7, ал. 1, т. 1 от Наредба № 1 от 9.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения /МРЗ към настоящия момент е в размер на 933 лв./. От друга страна дори и да превишаваше значително този минимален размер настоящият въззивен състав намира, че в случая не е налице основание за присъждане в полза на въззиваемия на по-малка сума от реално платеното от него възнаграждение на адв. Д. предвид правната и особено фактическа сложност на делото и извършената значителна по обем работа от адв. Д. по осъществяване защитата на въззиваемия във въззивното производство.

Воден от горното, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 173 от 13.10.2023 г. по гр. д. № 546/2022 г. по описа на РС – Б..

ОСЪЖДА „Б.” ЕАД с ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. С., ж. к. „Л.”, бул. „П.В.” № 66, представлявано от изпълнителния директор В.М., да плати на Р. И. Г. с ЕГН *****, с адрес: гр. Б., ж. к. „В.Л.”, бл. 44, вх. В, ет. 4, ап. 11 сумата от 1000 лв. /хиляда лева/, представляваща направени във въззивното производство по делото разноски за възнаграждение на един адвокат.

Решението може да се обжалва пред ВКС на РБ в едномесечен срок, считано от днес - 21.02.2024 г. - датата, на която съдът е обявил, че ще се произнесе с решение по делото.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____